

Ten dokument jest kopią w formacie pdf oficjalnego Roczego Jednostkowego Sprawozdania FAMUR S.A. który został sporządzony w formacie xhtml

Sprawozdanie finansowe FAMUR S.A. za 2020 rok

FAMUR S.A. | ul. Armii Krajowej 51 | 40-698 Katowice | t. +48 32 359 63 00 | f. +48 32 359 66 77 | famur@famur.com.pl | www.famur.com |
Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach VIII Wydział Gospodarczy KRS | KRS 0000048716 | REGON 270641528 | NIP 634-012-62-46 |
Kapitał zakładowy 5 747 632,12 zł opłacony w całości

Spis treści

I.	SPRAWOZDANIE FINANSOWE FAMUR S.A.	4
	Rachunek zysków i strat (w mln zł)	4
	Sprawozdanie z całkowitych dochodów (w mln zł)	4
	Sprawozdanie z sytuacji finansowej (w mln zł)	5
	Zestawienie zmian w kapitale własnym (w mln zł)	6
	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (w mln zł)	7
II.	ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	8
1.	Informacje ogólne	8
2.	Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	8
3.	Skład Zarządu	8
4.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	8
5.	Szacunki i subiektywna ocena	8
6.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	9
7.	Istotne zasady (polityka) rachunkowości	9
8.	Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie	13
9.	Skład Grupy Kapitałowej Famur na dzień 31.12.2020	15
10.	Segmenty operacyjne	16
11.	Przychody z umów z klientami	17
12.	Przychody z dzierżaw	19
13.	Koszty według rodzaju	19
14.	Zatrudnienie i koszty zatrudnienia	19
15.	Pozostałe przychody operacyjne	20
16.	Pozostałe koszty operacyjne	20
17.	Przychody finansowe	21
18.	Koszty finansowe	21
19.	Podatek dochodowy	21
20.	Zysk przypadający na jedną akcję	23
21.	Wartość firmy	24
22.	Pozostałe wartości niematerialne	24
23.	Rzeczowe aktywa trwałe	25
24.	Nieruchomości inwestycyjne	28
25.	Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	29
26.	Inne długoterminowe aktywa finansowe	30
27.	Zapasy	30
28.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31
29.	Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	32
30.	Środki pieniężne	33
31.	Aktywa trwałe zakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży	33
32.	Akcjonariusze spółki Famur S.A.	34
33.	Kapitał podstawowy	34
34.	Pozostałe kapitały	34
35.	Dywidenda	35
36.	Rezerwy	35
37.	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	37

38.	Zobowiązania finansowe	38
39.	Kredyty, pożyczki i obligacje	39
40.	Zobowiązania z tytułu wykupu wierzytelności	39
41.	Zobowiązania leasingowe	40
42.	Zobowiązania handlowe i pozostałe	42
43.	Zabezpieczenia na majątku Spółki	43
44.	Zobowiązania warunkowe	43
45.	Instrumenty finansowe	43
46.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	45
47.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	48
48.	Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej	49
50.	Analiza wpływu pandemii COVID-19 na aktywa i zobowiązania Spółki	49
51.	Zdarzenia po dniu bilansowym	50

Katowice, 29 marca 2021 r.

I. SPRAWOZDANIE FINANSOWE FAMUR S.A.

Rachunek zysków i strat (w mln zł)

w milionach złotych z wyjątkiem zysku na jedną akcję	Nota	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Przychody ze sprzedaży	10,11,12	965	1 588
Koszt własny sprzedaży	13	628	1 063
Zysk brutto ze sprzedaży		337	525
Koszty sprzedaży	13	13	32
Koszty ogólnego zarządu	13	75	97
Pozostałe przychody operacyjne	15	71	44
Pozostałe koszty operacyjne	16	99	85
Zysk z działalności operacyjnej		221	355
Odpisy na przewidywane straty kredytowe	46	-6	2
Przychody finansowe	17	68	54
Koszty finansowe	18	38	206
Zysk brutto		257	201
Podatek dochodowy	19	88	40
Zysk netto		169	161
Zysk netto na jedną akcję zwykłą	20	0,29	0,28
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję zwykłą	20	0,29	0,28
Liczba akcji	20	574 763 212	574 763 212

Sprawozdanie z całkowitych dochodów (w mln zł)

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Zysk netto	169	161
Inne całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-3	2
Inne całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:	3	-1
Zyski (straty) aktuarialne	3	-1
Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	-	1
Całkowite dochody ogółem	169	162

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (w mln zł)

AKTYWA

w milionach złotych	Nota	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Aktywa trwałe		863	951
Wartość firmy	21	162	162
Pozostałe wartości niematerialne	22	20	32
Rzeczowe aktywa trwałe	23	402	457
Należności długoterminowe		1	2
Nieruchomości inwestycyjne	24	5	31
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	25	223	170
Inne długoterminowe aktywa finansowe	26	16	8
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	34	89
Aktywa obrotowe		1 261	1 670
Aktywa obrotowe inne niż aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, w tym:		1 230	1 587
Zapasy	27	164	210
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	28	500	803
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1	1
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	29	8	45
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30	557	528
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31	31	83
Aktywa razem		2 124	2 621

KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA

w milionach złotych		Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Kapitał własny		1 338	1 169
Kapitał podstawowy	32-33	6	6
Pozostałe kapitały	34	1 103	945
Zyski zatrzymane		229	218
Zobowiązania		786	1 452
Zobowiązania długoterminowe		461	502
Rezerwy długoterminowe	36	27	31
Inne długoterminowe zobowiązania finansowe	38-41	434	471
Zobowiązania krótkoterminowe		325	950
Rezerwy bieżące	36	17	45
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	42	252	318
Zobowiązania dotyczące podatku bieżącego, krótkoterminowe		-	48
Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe	38-41	56	539
Pasywa razem		2 124	2 621

Zestawienie zmian w kapitale własnym (w mln zł)

w milionach złotych	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 01.01.2020	6	945	218	1 169
Zysk netto	-	-	169	169
Inne całkowite dochody	-	-3	3	-
Całkowite dochody razem	-	-3	172	169
Podział zysku	-	161	-161	-
Zmiany w kapitale w okresie	-	158	11	169
Stan na 31.12.2020	6	1 103	229	1 338
Stan na 01.01.2019	6	1 095	211	1 312
Zysk netto	-	-	161	161
Inne całkowite dochody	-	1	-	1
Całkowite dochody razem	-	1	161	162
Dywidenda	-	-151	-154	-305
Zmiany w kapitale w okresie	-	-150	7	-143
Stan na 31.12.2019	6	945	218	1 169

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (w mln zł)

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Zysk brutto	257	201
Korekty razem, w tym z tytułu:	374	346
kosztów finansowych	15	19
zapasów	46	50
należności z tytułu dostaw i usług	296	-95
innych należności związanych z działalnością operacyjną	3	38
zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-102	50
innych zobowiązań związanych z działalnością operacyjną	-1	36
umorzenia i amortyzacji	175	160
odpisu aktualizującego (odwrócenia odpisu) - utrata wartości - ujętego w wyniku finansowym	14	159
rezerw	-28	-34
strat (zysków) wartości godziwej	-2	-
strat (zysków) ze sprzedaży aktywów trwałych	-11	-11
Inne korekty, w przypadku których skutkami pieniężnymi są przepływy pieniężne z działalności finansowej lub inwestycyjnej	-31	-26
Zapłacony podatek dochodowy (zwrot)	-81	-39
Przepływy z działalności operacyjnej	550	508
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Inne środki pieniężne otrzymane ze sprzedaży instrumentów kapitałowych lub instrumentów dłużnych innych jednostek	14	-
Inne środki pieniężne zapłacone w celu nabycia instrumentów kapitałowych lub instrumentów dłużnych innych jednostek	-2	-72
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	23	66
Zakup rzeczowych aktywów trwałych	-131	-199
Zakup wartości niematerialnych	-5	-5
Zaliczki gotówkowe wpłacane i pożyczki udzielane stronom trzecim	-8	-48
Środki pieniężne otrzymane ze spłat zaliczek oraz pożyczek udzielonych stronom trzecim	40	35
Dywidendy otrzymane	31	21
Odsetki otrzymane	1	2
Inne wpływy (wypływy) środków pieniężnych	-	3
Przepływy z działalności inwestycyjnej	-37	-197
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z pożyczek, kredytów i obligacji	23	474
Spłaty pożyczek, kredytów i obligacji	-472	-50
Opłacenie zobowiązań z tytułu leasingu	-19	-16
Wypłacone dywidendy	-	-305
Wypłacone odsetki	-16	-14
Przepływy z działalności finansowej – Nota nr 38	-484	89
Zwiększenie (zmniejszenie) stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przed skutkami zmian kursów wymiany	29	400
Skutki zmian kursów wymiany, które dotyczą środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	-	-
Zwiększenie (zmniejszenie) stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	29	400
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	528	128
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	557	528

II. ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Nazwa: FAMUR S.A.

Siedziba: : Katowice, ul. Armii Krajowej 51

Podstawowy przedmiot działalności - produkcja maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa (PKD 28.92 A)

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy w Katowicach – Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000048716

Czas trwania jednostki: nieograniczony

Okres objęty sprawozdaniem finansowym: 01.01.2020r.– 31.12.2020r.

Jednostką dominującą dla FAMUR S.A. jest TDJ Equity I Sp. z o.o., a jednostką dominującą najwyższego szczebla jest TDJ S.A.

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym. Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji 29.03.2021r.

3. Skład Zarządu

Na dzień 31.12.2020r. oraz na dzień 31.12.2019r. w skład Zarządu wchodził:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Dawid Gruszczyk	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Krajowej Underground
Tomasz Jakubowski	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Underground
Ireneusz Kazimierski	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju Biznesu
Adam Toborek	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Eksportowej Underground

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29.03.2021r.

5. Szacunki i subiektywna ocena

5.1. Szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wystąpiła jedna z przesłanek zewnętrznych utraty wartości wymienionych w par. 12d MSR 36 Utrata wartości aktywów, tj. wartość bilansowa aktywów netto Spółki była wyższa od jej kapitalizacji rynkowej. W związku z powyższym, Spółka przeprowadziła test na utratę wartości, w którym przyjęto następujące założenia:

- roczny średni spadek przychodów ze sprzedaży o 4%
- roczna uśredniona rentowność operacyjna 11%
- stopa dyskonta 8,04%

Szacunki wartości odzyskiwalnej wynikające z testu wykazały, że nie jest konieczne dokonywanie odpisów na utratę wartości firmy i innych elementów majątku trwałego. Stwierdzono, iż utrata wartości firmy i innych elementów majątku trwałego nie nastąpiła, w związku z czym nie było konieczności dokonywania odpisów aktualizujących. Analiza wrażliwości dla prawdopodobnych wartości zmiany stopy dyskonta oraz dla zmiany wzrostu sprzedaży również wykazuje brak konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy i elementów majątku trwałego.

5.2. Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje politykę rachunkowości, która zapewni, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne informacje prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiające sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne. Subiektywna ocena zostaje dokonana w taki sposób, aby sprawozdanie finansowe odzwierciedlało treść ekonomiczną transakcji, było obiektywne, sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

5.3. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym. W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

6. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych oraz pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego zidentyfikowano okoliczności wynikające z pandemii koronawirusa mogące mieć wpływ na kontynuowanie działalności przez Spółkę. Zarząd przeanalizował sytuację w kontekście COVID-19 oraz w oparciu o rozpatrywane scenariusze, na chwilę obecną w obszarze płynności, finansowania i zabezpieczenia kontynuowania działalności operacyjnej nie identyfikuje ryzyka dla kontynuacji działalności w przewidywanej przyszłości, w tym z uwzględnieniem opisanych w nocie nr 51 zdarzeń po dniu bilansowym.

Istotne zasady rachunkowości zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do sprawozdania finansowego. Spółka stosowała zasady rachunkowości w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów sprawozdawczych.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się istotnie od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

6.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest PLN. Prezentowane dane są w milionach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej.

7. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

7.1. Zastosowanie nowych i zmienionych standardów

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia

31 grudnia 2019 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku i później.

Z dniem 1 stycznia 2020 roku weszły w życie następujące zmiany standardów:

- zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 dotyczące konsekwencji jakie dla sprawozdawczości finansowej ma reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej,
- zmiany do MSR 1 oraz MSR 8 dotyczące pojęcia „istotne” dla zwiększenia przydatności danych ujawnianych w informacjach dodatkowych do sprawozdań finansowych,
- zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej,
- zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek – definicja przedsięwzięcia,
- od 1 czerwca 2020 r., po przyjęciu do stosowania przez Komisję Europejską w październiku 2020 r., zmiana w MSSF 16 Leasing: Ulgi związane z Covid-19. Zmiana została opublikowana w dniu 28 maja 2020 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 czerwca 2020 roku lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Zmiana wprowadza w MSSF 16 uproszczenie, pozwalające nie ujmować modyfikacji umowy leasingu w przypadku, gdy nastąpiły np. zmiany w płatnościach związane z pandemią Covid-19.

Powyższe zmiany standardów nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

7.2. Zmiana prezentacji

Celem zwiększenia porównywalności i użyteczności informacji finansowych oraz w związku z wprowadzeniem na podstawie Dyrektywy 2004/109/WE (Transparency) Jednolitego Europejskiego Formatu Raportowania, Spółka dokonała zmian w prezentacji sprawozdań finansowych.

Poniższe tabele przedstawiają uzgodnienie między prezentacją sprawozdań finansowych w ostatnim zatwierdzonym rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31.12.2019r. a danymi porównawczymi zaprezentowanymi w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Rachunek zysków i strat - ostatnie zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe	od 01.01.2019 do 31.12.2019		Rachunek zysków i strat - zmieniona prezentacja	od 01.01.2019 do 31.12.2019	
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	1 588	A	Przychody ze sprzedaży	1 588	A
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	1 520		Koszt własny sprzedaży	1 063	B
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	68		Zysk brutto ze sprzedaży	525	
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	1 063	B	Koszty sprzedaży	32	C
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 016		Koszty ogólnego zarządu	97	D
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	47		Pozostałe przychody operacyjne	44	E
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)	525		Pozostałe koszty operacyjne	85	F-G
IV. Koszty sprzedaży	32	C	Zysk z działalności operacyjnej	355	
V. Koszty ogólnego zarządu	97	D	Odpisy na przewidywane straty kredytowe	2	G
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)	396		Przychody finansowe	54	H
VII. Pozostałe przychody operacyjne	44	E	Koszty finansowe	206	I
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1		Zysk brutto	201	
2. Inne przychody operacyjne	43		Podatek dochodowy	40	J
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	87	F	Zysk netto	161	
1. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych, w tym:	24				
- zawiązanie odpisów na przewidywane straty kredytowe	2	G			
2. Inne koszty operacyjne	63				
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)	353				

Rachunek zysków i strat - ostatnie zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe	od 01.01.2019 do 31.12.2019		Rachunek zysków i strat - zmieniona prezentacja	od 01.01.2019 do 31.12.2019
X. Przychody finansowe	54	H		
1. Dywidendy i udziały w zyskach	21			
2. Odsetki	19			
3. Zysk ze zbycia inwestycji	10			
4. Inne	4			
XI. Koszty finansowe	206	I		
1. Odsetki	27			
2. Aktualizacja wartości inwestycji	167			
3. Inne	12			
XII. Zysk (strata) brutto (IX+X+XI)	201			
XIII. Podatek dochodowy	40	J		
XIV. Zysk netto (XII-XIII)	161			

Sprawozdanie z sytuacji finansowej - ostatnie zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe	Stan na 31.12.2019		Sprawozdanie z sytuacji finansowej - zmieniona prezentacja	Stan na 31.12.2019
--	--------------------	--	--	--------------------

A k t y w a

I. Aktywa trwałe	951		Aktywa trwałe	951	
1. Wartości niematerialne, w tym:	194	A	Wartość firmy	162	B
- wartość firmy	162	B	Pozostałe wartości niematerialne	32	A-B
2. Rzeczowe aktywa trwałe	457	C	Rzeczowe aktywa trwałe	457	C
2.1. Środki trwałe	425		Należności długoterminowe	2	F+I
2.2. Środki trwałe w budowie	32		Nieruchomości inwestycyjne	31	G
3. Należności długoterminowe	1	F	Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	170	H-Z
4. Inwestycje długoterminowe	209		Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	8	Z
4.1. Nieruchomości	31	G	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	89	J
4.2. Długoterminowe aktywa finansowe	178	H			
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	1	I	Aktywa obrotowe	1 670	
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	89	J	Aktywa obrotowe inne niż aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, w tym:	1 587	
II. Aktywa obrotowe	1 670		Zapasy	210	K
1. Zapasy	210	K	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	803	L+M-N+O+S
2. Należności krótkoterminowe	797		Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1	N
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	-		Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	45	P
2.2. Z tytułu dostaw i usług	783	L	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	528	R
2.3. Z tytułu podatków, w tym:	4	M	Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	83	T
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1	N	Aktywa razem	2 621	
2.4. Pozostałe należności	10	O			
3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	45	P			
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	528	R			

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej -
ostatnie zatwierdzone roczne
sprawozdanie finansowe**

Stan na
31.12.2019

5. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	7	S
6. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	83	T

A k t y w a r a z e m **2 621**

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej-
zmieniona prezentacja**

Stan na
31.12.2019

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej -
ostatnie zatwierdzone roczne
sprawozdanie finansowe**

Stan na
31.12.2019

P a s y w a

I. Kapitał własny **1 169**

1. Kapitał zakładowy	6	A
2. Kapitał zapasowy	780	B
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	3	C
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	162	D
5. Zyski zatrzymane	218	E

**II. Zobowiązania i rezerwy na
zobowiązania** **1 452**

1. Rezerwy na zobowiązania	76	
1.1. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	36	
a) długoterminowa	25	F
b) krótkoterminowa	11	G
1.2. Pozostałe rezerwy	40	
a) długoterminowe	6	H
b) krótkoterminowe	34	I
2. Zobowiązania długoterminowe	471	J
2.1. Kredyty, pożyczki i obligacje	421	
2.2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	49	
2.3. Inne zobowiązania długoterminowe	1	
3. Zobowiązania krótkoterminowe	880	
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	191	K
3.2. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	11	L
3.3. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:	78	M
3.3.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	48	N
3.4. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	18	O
3.5. Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i obligacje	521	P
3.6. Inne	61	R
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	25	S

P a s y w a r a z e m **2 621**

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej-
zmieniona prezentacja**

Stan na
31.12.2019

Stan na
31.12.2019

Kapitał własny	1 169	
Kapitał własny	6	A
Pozostałe kapitały	945	B+C+D
Zyski zatrzymane	218	E
Zobowiązania	1 452	
Zobowiązania długoterminowe	502	
Rezerwy długoterminowe	31	F+H
Inne długoterminowe zobowiązania finansowe	471	J
Zobowiązania krótkoterminowe	950	
Rezerwy bieżące	45	G+I
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	318	K+L+M- N+R+S
Zobowiązania dotyczące podatku bieżącego, krótkoterminowe	48	N
Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe	539	P+O
Pasywa razem	2 621	

**Rachunek przepływów pieniężnych - ostatnie
zatwierdzone roczne sprawozdanie
finansowe**

2019

**Rachunek przepływów pieniężnych
- dane porównawcze**

2019

Działalność operacyjna

Rachunek przepływów pieniężnych - ostatnie zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe		Rachunek przepływów pieniężnych - dane porównawcze	
2019		2019	
Działalność operacyjna			
I. Zysk brutto	201	Zysk brutto	201
II. Korekty razem	307	Korekty razem, w tym z tytułu:	346
1. Amortyzacja	160	A kosztów finansowych	19 B2
2. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy), w tym:	-4	B zapasów	50 E
-dywidendy	-21	B1 należności z tytułu dostaw i usług	-95 F-J
-naliczone odsetki	19	B2 innych należności związanych z działalnością operacyjną	38 J
-inne korekty	-2	B3 zobowiązań z tytułu dostaw i usług	50 G-K+I
3. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	153	C innych zobowiązań związanych z działalnością operacyjną	28 K
-odpisy aktualizujące	159	C1 umorzenia i amortyzacji	160 A
-inne korekty	5	C3 odpisu aktualizującego (odwrócenia odpisu) - utrata wartości- ujętego w wyniku finansowym	159 C1
-straty (zyski) ze sprzedaży aktywów trwałych	-11	C4 rezerw	-34 D
4. Zmiana stanu rezerw	-34	D strat (zysków) wartości godziwej	-
5. Zmiana stanu zapasów	50	E strat (zysków) ze sprzedaży aktywów trwałych	-11 C4
6. Zmiana stanu należności	-57	F Inne korekty, w przypadku których skutkami pieniężnymi są przepływy pieniężne z działalności finansowej lub inwestycyjnej	-18 B1+B3+C3
7. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	84	G Zapłacony podatek dochodowy (zwrot)	-39 H
8. Podatek dochodowy zapłacony	-39	H Przepływy z działalności operacyjnej	508
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-6	I	
10. Inne korekty	-		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	508		

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczonej przez RMSR na czas nieokreślony;

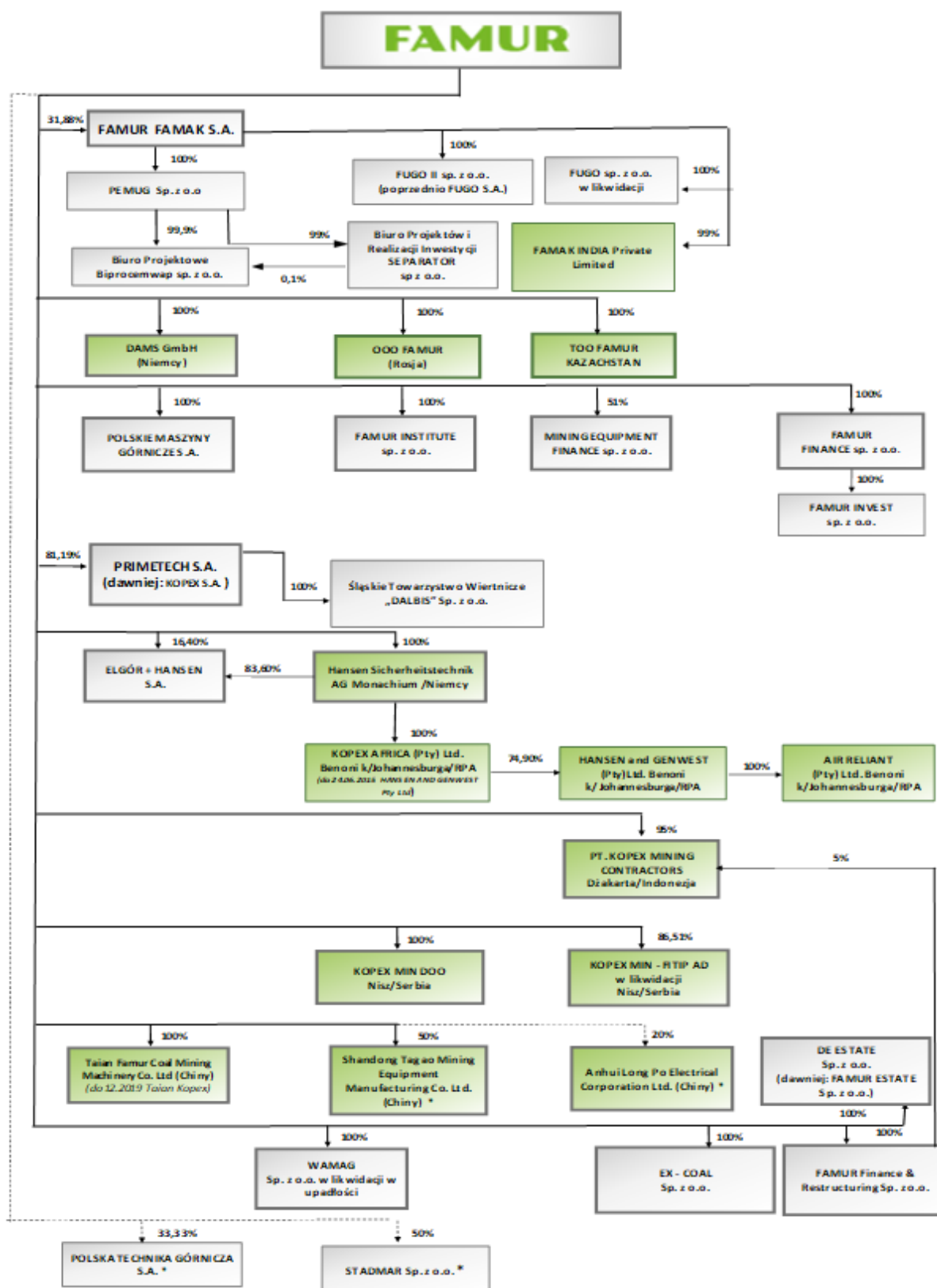
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) w tym Zmiany do MSSF 17 (opublikowano 25 czerwca 2020) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1: Prezentacja sprawozdań finansowych – Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe oraz Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe – odroczenie daty wejścia w życie (opublikowano odpowiednio dnia 23 stycznia 2020 roku oraz 15 lipca 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 Zmiany do odniesień do Założeń Konceptyjnych (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe: przychody osiągnięte przed oddaniem do użytkowania (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSR 37 Umowy rodzące obciążenia – koszty wypełnienia obowiązków umownych (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2018-2020 (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe – odroczenie MSSF 9 (opublikowano dnia 25 czerwca 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 i MSSF 16: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych – Faza 2 (opublikowano dnia 27 sierpnia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później.
- Zmiany w MSR 1 – Ujawnianie zasad (polityki) rachunkowości i MSR 8 – Definicja wartości szacunkowych. Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 12 lutego 2021 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później. Celem tych zmian jest położenie większego nacisku na ujawnianie istotnych zasad rachunkowości oraz doprecyzowanie charakteru różnic pomiędzy zmianami wartości szacunkowych a zmianami zasad (polityki) rachunkowości. Spółka zastosuje zmienione standardy od 1 stycznia 2023r.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie oraz nie stosuje standardów opublikowanych przez radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a niezatwierdzonych przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych. Niemniej, w ocenie Zarządu, wyżej wymienione zmiany standardów nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

9. Skład Grupy Kapitałowej Famur na dzień 31.12.2020

10. Segmenty operacyjne

10.1. Wybrane zasady rachunkowości

Spółka prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”.

Do końca 2019 roku Spółka raportowała dwa segmenty działalności:

- Underground, który obejmował produkcję i świadczenie usług związanych z produktami wchodzące w skład kompleksu ścianowego, kombajny chodnikowe, środki transportu podziemnego, przenośniki taśmowe oraz wyposażenie uzupełniające,
- Surface, który obejmował produkcję i świadczenie usług w zakresie urządzeń przeładunkowych i dźwignic oraz świadczenie usług projektowych, budowlanych i konstrukcyjnych, w zakresie szeroko rozumianego przemysłu górniczego.

Utrata kontroli nad spółką Famak S.A. (dawniej: Famur Famak S.A.) wraz z jej spółkami zależnymi („Grupa Famak”) w lutym 2020 roku sprawiła, że segment Surface przestał być istotny z punktu widzenia Spółki.

Działalność Spółki nie ma charakteru sezonowego.

10.2. Segmenty geograficzne

Spółka działa w wielu obszarach geograficznych, dlatego kierownictwo jednostki uznało za konieczne uzupełnienie zaprezentowanych przychodów o poszczególne obszary geograficzne.

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Polska	722	1 086
Rosja i WNP	175	410
Unia Europejska	8	8
Pozostałe kraje europejskie	2	1
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	58	83
Razem	965	1 588
Eksport razem	243	502
Kraj	722	1 086

10.3. Informacje na temat głównych klientów

W 2020 roku przychody z tytułu sprzedaży do dwóch klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10%. Klienci nie są powiązani ze Spółką.

Poziom przychodów dla tych klientów był następujący:

PGG S.A.: 335 mln zł

JSW S.A.: 183 mln zł

W 2019 roku przychody z tytułu sprzedaży do trzech klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10%. Klienci nie są powiązani ze Spółką.

Poziom przychodów dla tych klientów był następujący:

PGG S.A.: 490 mln zł

JSW S.A.: 351 mln zł

OOO POLSKIE MASZYNY (Rosja): 241 mln zł

11. Przychody z umów z klientami

11.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółka prowadzi działalność w obszarze produkcji i sprzedaży maszyn.

- **Sprzedaż towarów**

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, przychód jest rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem (co do zasady w momencie dostawy).

- Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów, rabatów, nakładaniem kar. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

- Gwarancje

Spółka udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi. W konsekwencji, większość istniejących gwarancji jest ujmowana zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Niemniej jednak, niektóre niestandardowe umowy z klientami zawierają gwarancje rozszerzone. Zgodnie z MSSF 15 taka gwarancja stanowi oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

- **Sprzedaż pakietu dóbr i usług lub pakietu kilku usług, świadczonych w różnym okresie**

Zgodnie z MSSF 15, cenę transakcyjną przypisuje się do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży.

Umowy z klientami, zawierane przez spółkę są konstruowane w oparciu o fakt iż jej przedmiot jest dostosowywany do indywidualnego zapotrzebowania zamawiającego, a także ma charakter nieodwołalny. W konsekwencji Spółka przenosi kontrolę i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu. A zatem zgodnie z MSSF 15, Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży usług w miarę upływu czasu mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia stosując metodę stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych.

Spółka rozpoznaje przychody w korespondencji z pozycją „Należności z tytułu dostaw i usług”. Zgodnie z MSSF 15, jeśli jednostka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, jednostka przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności.

- **Zaliczki otrzymane od klientów**

Spółka prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe”.

Zgodnie z MSSF 15, Spółka ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Spółka zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodnie z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Spółka nie wydziela istotnego elementu finansowania.

W przypadku umów z klientami, dla których okres pomiędzy przekazaniem przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi a momentem zapłaty za dobro lub usługę przekracza jeden rok Spółka ocenia, że umowy zawierają istotny element finansowania. W Spółce sytuacje takie nie wystąpiły w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym.

- **Wymogi w zakresie prezentacji i ujawniania informacji**

Spółka przedstawiła ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych. Spółka ujawniła ponadto informacje, które umożliwią użytkownikom sprawozdania finansowego zrozumienie powiązania między ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które Spółka ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego.

Tabela poniżej przedstawia podział przychodów z tytułu dostaw i usług ze względu na stosowane standardy rachunkowości.

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Przychody z umów z klientami (MSSF 15)	693	1 317
Przychody z dzierżaw (MSSF 16)	272	271
Przychody ogółem	965	1 588

Umowy z klientami na dostawę maszyn i urządzeń górniczych są zindywidualizowane i różnią się warunkami płatności oraz terminami realizacji. Zasadniczo termin realizacji nie przekracza 12 miesięcy.

Tabela poniżej przedstawia przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Polska	450	815
Rosja i WNP	175	410
Unia Europejska	8	8
Pozostałe kraje europejskie	2	1
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	58	83
Przychody z umów z klientami ogółem	693	1 317
z tego:		
Przychody ujęte metodą stopnia zaawansowania	481	967
Pozostałe przychody rozpoznawane zgodnie z MSSF 15	212	350

Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
aktywa z tytułu umów otrzymane zaliczki	107 33	146 32

Aktywa z tytułu umów obejmują należne kwoty wynikające z wykonanych na dzień bilansowy świadczeń, liczonych metodą stopnia zaawansowania.

W związku z zawartymi umowami Emitent na 31.12.2020r. ma zobowiązania do wykonania świadczenia w postaci dostaw maszyn i urządzeń w kwocie 101 mln zł (135 mln zł na 31.12.2019r.). Dostawy te będą zrealizowane w I półroczu 2021 roku.

Umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania. Ustalone z klientami wynagrodzenie nie ma charakteru wynagrodzenia zmiennego.

W okresie sprawozdawczym ujęto przychody uwzględnione w saldzie zobowiązań do wykonania świadczenia na początek okresu sprawozdawczego w kwocie 135 mln zł.

Przychody ujęte w 2020 roku, uwzględnione w saldzie zobowiązań z tytułu umów na początek okresu, wyniosły 103 mln zł.

12. Przychody z dzierżaw

Przychody z dzierżaw realizowane są na podstawie umów dzierżawy, głównie kombajnów górniczych zawartych ze spółkami z branży wydobywczej. W umowach dzierżawy ustalane są dobowe stawki dzierżawne, które nie są indeksowane i nie zawierają elementu zmiennego. Umowy są zawierane na czas określony. Przedmiot umowy jest własnością wydzierżawiającego (Spółki). Po okresie dzierżawy dzierżawca ma obowiązek zwrócić przedmiot dzierżawy wydzierżawiającemu. Przedmioty dzierżawy są ubezpieczone przed zniszczeniem. Informacje wartościowe na temat dzierżawionych kombajnów zostały ujęte w notce nr 23.

Poniższa tabela przedstawia terminy zapadalności niezdykontowanych opłat leasingowych:

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Do roku	302	320
1-2 lat	138	206
2-3 lat	20	61
4-5 lat	1	1
Razem	461	588

13. Koszty według rodzaju

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
amortyzacja	175	160
zużycie materiałów i energii	305	693
usługi obce	121	237
podatki i opłaty	8	9
wynagrodzenia	158	197
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	39	44
pozostałe koszty rodzajowe	14	19
Koszty według rodzaju, razem	820	1 359
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	20	-42
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	-150	-172
Koszt sprzedaży	-13	-32
Koszty ogólnego zarządu	-75	-97
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	26	47
Koszty własny sprzedaży	628	1 063

14. Zatrudnienie i koszty zatrudnienia

Poniższa tabela przedstawia zatrudnienie w przeliczeniu na etaty.

	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Pracownicy umysłowi	842	1 092
Pracownicy fizyczni	1 137	1 530
Razem	1 979	2 622

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Wynagrodzenia	158	197
Składki na ubezpieczenie społeczne	29	35
Inne świadczenia pracownicze	10	9
Razem	197	241

15. Pozostałe przychody operacyjne

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
umorzenie postępowania podatkowego*	16	-
Dotacje**	13	-
rozwiązanie rezerw***	13	-
złomowanie	7	6
odszkodowania	5	33
zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	4	1
inne	13	4
Inne przychody operacyjne, razem	71	44

*W związku z umorzeniem postępowania podatkowego, o którym napisano szerzej w nocie nr 19, urząd skarbowy zwrócił Spółce zapłacony w 2019 roku podatek w kwocie 11,6 mln zł wraz z odsetkami. Ponadto, w związku z umorzeniem postępowania podatkowego, spółka rozwiązała dodatkową rezerwę w kwocie 4,7 mln zł.

** W kwietniu 2020 roku Spółka podpisała ze Stroną Społeczną porozumienia w sprawie zastosowania rozwiązań przewidzianych ustawą o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, o obniżeniu czasu pracy o 20%, a tym samym obniżeniu wynagrodzeń o 20% w okresie od 1 maja do 31 lipca 2020r. W wyniku ubiegania się o wsparcie z ramienia rządowej tarczy antykryzysowej Spółka otrzymała w 2020r dotacje w kwocie 13 mln zł, stanowiących dopłatę do wynagrodzeń za maj, czerwiec i lipiec.

***Rozwiązanie rezerwy w kwocie 9 mln zł wynika z przedawnienia ewentualnych roszczeń na jakie rezerwa została ujęta.

16. Pozostałe koszty operacyjne

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
koszty napraw gwarancyjnych	42	39
odpisy aktualizujące zapasy	12	17
koszty restrukturyzacji*	11	-
koszty demontażu zwróconych kombajnów	11	7
odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	8	5
darowizny	6	3
kary, grzywny, odszkodowania	5	6
utworzone rezerwy	-	5
inne	4	3
Pozostałe koszty operacyjne, razem	99	85

*Koszty restrukturyzacji związane są ze zwolnieniami grupowymi wynikającymi z likwidacji oddziałów w Rybniku, w Piotrkowie Trybunalskim oraz z optymalizacją centralnych funkcji wsparcia.

17. Przychody finansowe

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
dywidendy	31	21
odsetki*	27	19
zysk ze zbycia inwestycji	7	10
pozostałe	3	4
Przychody finansowe, razem	68	54

*w tym 5 mln zł stanowią odsetki zwrócone przez urząd skarbowy w wyniku umorzenia postępowania podatkowego, o którym szerszy opis ujęto w nocie nr 19.

18. Koszty finansowe

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
odsetki	21	27
wynik na transakcjach terminowych*	11	-
aktualizacja wartości inwestycji	5	167
gwarancje bankowe	1	5
pozostałe	-	7
Koszty finansowe, razem	38	206

*Koszt finansowy z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych związany jest z wyceną instrumentu finansowego typu swap na stopę procentową (IRS).

19. Podatek dochodowy

19.1. Wybrane zasady rachunkowości

Obciążenie podatkowe składa się z bieżącego obciążenia podatkowego i odroczonego obciążenia podatkowego. Bieżący i odroczony podatek ujmuje się w wyniku, za wyjątkiem podatków wynikających z transakcji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za okres bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości i wynika z różnic pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i zobowiązań a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych i przepisów obowiązujących w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i uregulowania zobowiązań z tego tytułu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty przewidziane w przyszłych okresach do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na ujemne różnice przejściowe, przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych oraz ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w dającej się przewidzieć przyszłości zostanie osiągnięty dochód pozwalający na jego wykorzystanie.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego to kwoty podatku dochodowego wymagające zapłaty w przyszłych okresach w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań a jego wartością podatkową.

19.2. Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
podatek dochodowy za okres bieżący	33	54
podatek odroczony	55	-14
Podatek dochodowy, razem	88	40

W przedsiębiorstwie Emitenta przeprowadzona była kontrola celno-skarbowa w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2013 – 2015. We wrześniu 2018 roku kontrola celno-skarbowa zakończyła się wydaniem wyniku kontroli. W wydanym wyniku kontroli organ zakwestionował prawo podatnika do zaliczenia w koszty podatkowe opłat licencyjnych za korzystanie ze znaku towarowego „famur”. Emitent nie zgodził się z ustaleniami organu i nie skorygował zeznań podatkowych, jednocześnie wnosząc zastrzeżenia do wyniku kontroli. W związku z kwestionowaniem przez Emitenta ustaleń organu, kontrola celno-skarbowa została przekształcona w postępowanie podatkowe, które zakończyło się wydaniem w sierpniu 2019 roku Decyzji Podatkowej, której konsekwencją było powstanie zaległości podatkowej za kontrolowany okres 2013-2015 w łącznej kwocie 11,6 mln zł oraz powstanie odsetek w kwocie 3,2 mln zł, które zostały przez Spółkę uiszczone w 2019 roku. W wyniku podjętych działań odwoławczych, we wrześniu 2020 roku Naczelnik Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Krakowie wydał decyzję uchylającą w całości decyzję z sierpnia 2019 roku oraz umorzył postępowanie w sprawie. W wyniku wydanej decyzji urząd skarbowy zwrócił Spółce zapłacone w 2019 roku kwoty wraz z naliczonymi odsetkami. W efekcie Spółka rozpoznała przychody w kwocie 22,4 mln zł, ujęte w następujący sposób:

- 11,6 mln zł zwróconego podatku – pozostałe przychody operacyjne
- 4,7 mln zł rozwiązanej rezerwy – pozostałe przychody operacyjne
- 3,2 mln zł zwróconych odsetek – przychody finansowe
- 1,6 mln zł rozwiązanej rezerwy na odsetki – przychody finansowe
- 1,3 mln zł zapłaconych Spółce odsetek przez urząd – przychody finansowe

19.3. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
zysk brutto	257	201
podatek dochodowy bieżącego okresu	88	40
Efektywna stawka podatku	34%	20%
trwałe różnice przychodów i kosztów niebędących podatkowymi	-44	12
utworzenie odpisu aktualizującego aktywo na podatek*	240	-
Wynik skorygowany o różnice uzgadniające nominalną stawkę podatku	453	213
nominalna stawka podatku dochodowego	19%	19%

*W 2020 roku utworzono odpis na aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące odpisów aktualizujących wartość akcji spółki stowarzyszonej Famak S.A. (dawniej: Famur Famak S.A.) w kwocie 29 mln zł, ze względu na szacowane niskie prawdopodobieństwo odzyskania aktywa, tj. wykorzystania straty podatkowej w przypadku ewentualnej sprzedaży posiadanego przez Famur S.A. pakietu akcji za kwotę odzyskiwalną. Informację dotyczącą wartości odzyskiwalnej podano w nocie nr 25.

Ponadto utworzono odpis na aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 17 mln zł w związku z wdrażanym planem reorganizacji struktury spółki Hansen AG i jej spółek zależnych i brakiem możliwości wykorzystania części aktywa na podatek.

19.4. Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	43	100
odniesionych na wynik finansowy:	43	100
odpis aktualizujący majątek finansowy	18	67
odpisy aktualizujące zapasy	6	6
rezerwa na koszty	4	7
świadczenia na rzecz pracowników	3	6
rezerwa na węgiel i deputat dla emerytów	3	3
rezerwa na naprawy gwarancyjne	3	3
rzeczowe aktywa trwałe	2	4
niewypłacone wynagrodzenia	1	-
inwestycyjna ulga podatkowa	-	2
pozostałe	3	2
odniesionej na kapitał własny	-	-

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Stan rezerwy na podatek odroczone, w tym:	9	11
odniesionej na wynik finansowy	8	11
wynik na kontraktach długoterminowych	7	6
rozliczenie leasingu	1	3
kary i odszkodowania	-	1
dotatnie różnice kursowe	-	1
odniesionej na kapitał własny	1	-
wycena aktuarialna	1	-
Nadwyżka aktywa nad rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	34	89

Na 31.12.2020r. kwota ujemnych różnic przejściowych dla której nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego wynosiła 247 mln zł i jest związana z odpisami aktualizującymi wartość udziałów i akcji (62 mln zł na 31.12.2019).

20. Zysk przypadający na jedną akcję

	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Zysk netto (w mln zł)	169	161
Średnioważona liczba akcji	574 763 212	574 763 212
Zysk netto przypadający na 1 akcję zwykłą (w zł)	0,29	0,28
Rozwodniony zysk netto przypadający na 1 akcję zwykłą (w zł)	0,29	0,28

21. Wartość firmy

21.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki ceny przejęcia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów przejętej jednostki.

W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie, zgodnie z zapisami MSSF 3.

21.2. Roczny test na utratę wartości

Wartości firmy przejętej w ramach połączenia jednostek gospodarczych nie amortyzuje się. Wartość firmy przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Wartości firmy poddawane są testom na utratę wartości na dzień 31 grudnia każdego roku sprawozdawczego.

Wartość firmy koncentruje się w segmencie Underground (produkty i usługi dla górnictwa podziemnego).

W ciągu roku obrotowego przeprowadzono test na utratę wartości poprzez porównanie wartości bilansowej do wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy (segment Underground). Wartość odzyskiwalna została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 8,04% (9,57% w 2019 roku). W pięcioletniej prognozie przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie wartości sprzedaży w segmencie Underground, bazując na rentownościach osiągniętych historycznie oraz sytuacji rynkowej. Założono roczny średni spadek przychodów ze sprzedaży o 4% oraz roczną średnią rentowność operacyjną na poziomie 11%. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą przy założeniu braku wzrostu sprzedaży.

Stwierdzono, iż utrata wartości firmy nie nastąpiła, w związku z czym nie było konieczności dokonywania odpisów na wartość firmy. Analiza wrażliwości dla prawdopodobnych wartości zmiany stopy dyskonta oraz dla zmiany wzrostu sprzedaży również wykazuje brak konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy.

Zarówno na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 roku, jak również 31 grudnia 2019 roku nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości firmy.

22. Pozostałe wartości niematerialne

22.1. Wybrane zasady rachunkowości

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne osiągnięcie przyszłych korzyści ekonomicznych, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową.

Przyjęte w Spółce okresy amortyzacji mieszczą się w następujących przedziałach:

koszty zakończonych prac rozwojowych	1-5 lat
znaki towarowe	1-5 lat
oprogramowanie komputerowe	2 lata

Jednostka nie zalicza do wartości niematerialnych i nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. zł. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Wszystkie wartości niematerialne mają określony okres użytkowania.

22.2. Tabela ruchów pozostałych wartości niematerialnych

od 01.01.2020 do 31.12.2020	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
wartość brutto na początek okresu	47	24	50	11	132
umorzenie i odpisy na początek okresu	46	23	28	3	100
wartość księgowa (netto) na początek	1	1	22	8	32
zwiększenia	7	1	-	4	12
zmniejszenia	-1		-	-12	-13
amortyzacja	-1	-1	-9	-	-11
wartość księgowa (netto) na koniec okresu	6	1	13	-	20
wartość brutto na koniec okresu	49	25	50	4	128
umorzenie i odpisy na koniec okresu	43	24	37	4	108

od 01.01.2019 do 31.12.2019	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
wartość brutto na początek okresu	50	22	51	8	131
umorzenie i odpisy na początek okresu	49	21	20	3	93
wartość księgowa (netto) na początek	1	1	31	5	38
zwiększenia	-	2	-	3	5
amortyzacja	-	-2	-9	-	-11
wartość księgowa (netto) na koniec okresu	1	1	22	8	32
wartość brutto na koniec okresu	47	24	50	11	132
umorzenie i odpisy na koniec okresu	46	23	28	3	100

W 2020 roku spisano w koszty niezakończone prace rozwojowe w kwocie 3 mln zł, ze względu na brak realizacji zaplanowanych celów dotyczących skomercjalizowania wyników spisanych projektów.

Ponadto, spisano w koszty niezakończone prace rozwojowe w kwocie 1 mln zł, w związku z pozyskaniem partnera, który zaoferował własne, przetestowane rozwiązanie. Kontynuowanie prac rozwojowych w tym obszarze byłoby nieuzasadnione ekonomicznie.

23. Rzeczowe aktywa trwałe

23.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową oraz określić sposób amortyzacji.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty niewielkich części zamiennych.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację w przypadku gdy nakłady stanowią odrębny komponent.

Spółka wycenia środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie Spółki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu tego prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek typowych dla danej grupy:

	Stopa amortyzacji rocznej
grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
budynki i lokale	2 – 10%
obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4 - 10%
kotły i maszyny energetyczne	7%
maszyny i urządzenia ogólne	3 - 30%
maszyny i urządzenia specjalne	10 – 50%
urządzenia techniczne	10 - 26%
środki transportu	16 - 52%
narzędzia, przyrządy, wyposażenie	16 - 30%

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Jednostka nie zalicza do wartości rzeczowych aktywów trwałych i nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. zł. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, prezentowane są w bilansie według kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz o koszty finansowania zewnętrznego.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie występują ograniczenia czasem trwania umów, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe, w których można wydzielić istotne części składowe amortyzuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne Spółki na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku.

Istotną część rzeczowych aktywów trwałych (41%) stanowią kombajny wykorzystywane w przemyśle wydobywczym, na podstawie umów dzierżawy zawartych z klientami, spełniających definicję leasingu operacyjnego. Ze względu na ekstremalne warunki, w których kombajny są wykorzystywane, przyjmuje się, że okres ich ekonomicznej użyteczności, a tym samym okres amortyzacji, odpowiada okresowi dzierżawy. Ze względu na warunki pracy w kopalni wartość końcowa kombajnów jest trudna do oszacowania.

Kombajny zwracane Spółce po okresie dzierżawy podlegają wycenie dokonywanej przez służby techniczne, które do właściwej wyceny wykorzystują wiedzę na temat wycenianego kombajnu dotyczącą warunków pracy w kopalni, sposobu obsługi, czasu trwania umowy, możliwość ponownego wykorzystania kombajnu do dzierżawy.

Kombajny powracające z dzierżawy, które nie utraciły swojej przydatności ekonomicznej oraz zostały poddane procesowi remontu i konserwacji w celu ponownego oddania do dzierżawy, podlegają dalszej amortyzacji, jeśli nie wystąpiły żadne z poniższych przesłanek określonych w MSR 16 § 55:

- nie zostały przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5,
- nie zostały postawione w stan likwidacji,
- nie zostały całkowicie zamortyzowane.

23.2. Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
środki trwałe	324	374
prawo do użytkowania aktywów	42	51
środki trwałe w budowie	36	32
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	402	457

23.3. Tabela ruchu środków trwałych

w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020	grunty(w tym prawo użytkowa nia wieczyst ego)	budynki lokale obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzen ia techniczn e i maszyny użytkow ane przez Spółkę	urządzen ia techniczn e i maszyny użytkow ane przez Leasingo biorców	środki transport u	inne	Razem
wartość brutto na początek okresu	24	175	244	423	13	16	895
umorzenie i odpisy na początek okresu	-	54	202	243	10	12	521
Wartość netto na początek okresu	24	121	42	180	3	4	374
zwiększenia	-	13	15	95	3	1	127
zmniejszenia	-	-	-1	-4	-	-	-5
reklasyfikacja	-2	-14	-7	-	-	-1	-24
amortyzacja	-	-9	-13	-121	-1	-1	-145
odpisy aktualizujące	-	-	-	-3	-	-	-3
wartość netto na koniec okresu	22	111	36	147	5	3	324
wartość brutto na koniec okresu	22	157	233	447	13	16	888
umorzenie i odpisy na koniec okresu	-	46	197	300	8	13	564

w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019	grunty(w tym prawo użytkowa nia wieczyst ego)	budynki lokale obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzen ia techniczn e i maszyny użytkow ane przez Spółkę	urządzen ia techniczn e i maszyny użytkow ane przez Leasingo biorców	środki transport u	inne	Razem
wartość brutto na początek okresu	29	182	240	404	13	16	884
umorzenie i odpisy na początek okresu	-	53	191	276	10	13	543
wartość netto na początek okresu	29	129	49	128	3	3	341
zwiększenia	-	9	7	169	2	2	189
zmniejszenia	-	-4	1	-8	-	-	-11
reklasyfikacja	-5	-4	-1	-	-	-	-10
amortyzacja	-	-9	-14	-109	-2	-1	-135
wartość netto na koniec okresu	24	121	42	180	3	4	374
wartość brutto na koniec okresu	24	175	244	423	13	16	895
umorzenie i odpisy na koniec okresu	-	54	202	243	10	12	521

Zwiększenia środków trwałych dotyczyły głównie nakładów na kombajny górnicze dzierżawione przez kopalnie. Na dzień 31.12.2020r. oraz 31.12.2019r. Spółka nie miała zaciągniętych zobowiązań w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

24. Nieruchomości inwestycyjne

24.1. Wybrane zasady rachunkowości

Spółka stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model oparty na wartości godziwej (poziom 3 hierarchii wyceny) ze względu sposób przeznaczenia środków trwałych - nieruchomości nie są wykorzystywane przy produkcji, dostawach lub czynnościach administracyjnych, a są traktowane jako źródło przychodów z czynszów i utrzymywane ze względu na przyrost ich wartości. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej szacuje się na podstawie oceny wartości nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę. Nieruchomości zostały wycenione przy zastosowaniu podejścia porównawczego i metody korygowania ceny średniej.

24.2. Zestawienie nieruchomości inwestycyjnych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
grunty w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	5	11
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	-	5
grunty, budynki i budowle razem	5	16
prawo do korzystania z aktywów	-	15
Nieruchomości inwestycyjne razem	5	31

24.3. Tabela ruchu nieruchomości inwestycyjnych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
wartość księgowa na początek okresu	16	77
zwiększenia	2	2
zmniejszenia	-13	-63
wartość księgowa na koniec okresu	5	16

Zwiększenie dokonane w 2020 roku wynika z aktualizacji wartości nieruchomości do wartości godziwej, zgodnie z wyceną dokonaną przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Zostało ono ujęte w kosztach finansowych rachunku zysków i strat jako pomniejszenie ujemnych wycen inwestycji w udziały i akcje.

Zmniejszenia dokonane w 2020 roku w kwocie 1 mln zł wynikają ze sprzedaży zbędnego majątku, zgodnie z kontynuacją przyjętej strategii sprzedaży nieruchomości niezwiązanych z podstawową działalnością Spółki.

Zmniejszenia dokonane w 2020 roku w kwocie 12 mln zł wynikają z reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

24.4. Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi

	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
przychody z czynszów	1	2
bezpośrednie koszty operacyjne	-	1

25. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

25.1. Wybrane zasady rachunkowości

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

25.2. Zestawienie znaczących inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Hansen AG (Niemcy)	70	70
De Estate Sp. z o.o.	70	-
Famak S.A. (dawniej: Famur Famak S.A.)	25	35
Famur Finance & Restructuring Sp. z o.o.	19	19
Primetech S.A.	16	15
Mining Equipment Finance Sp. z o.o.	9	9
Elgór+Hansen S.A.	7	7
Famur Institute Sp. z o.o.	2	2
Dams GMBH (Niemcy)	2	2
Ex-coal Sp. z o.o.	2	2
Polskie Maszyny Górnicze S.A.	1	1
Relt Sp. z o.o.	-	8
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, razem	223	170

W 2020 roku dokonano reklasyfikacji udziałów o wartości 70 mln zł w jednostce zależnej De Estate Sp. z o.o. z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży do długoterminowych aktywów finansowych, w związku z zamknięciem postępowania przetargowego na sprzedaż udziałów tej spółki bez rozstrzygnięcia oraz wobec zmiany podejścia do posiadanych udziałów polegającej na zamiarze pozostawienia spółki w strukturach Grupy Famur.

W następstwie aktualizacji planu kierunków reorganizacji oraz dostosowania założeń biznesowych spółki stowarzyszonej Famak S.A. (dawniej: Famur Famak S.A.) do sytuacji związanej z kryzysem COVID-19, w 2020 dokonano odpisu aktualizującego wartość akcji w tej spółce w kwocie 10 mln zł, do wysokości wartości

odzyskiwalnej, którą obliczono za pomocą metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych tej spółki zależnej. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 6,7%. Zastosowano 5-cio letni okres prognozy, na podstawie sporządzonej prognozy długoterminowej, w której założono 35% spadek przychodów oraz wzrost rentowności średnio o 2% rocznie. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą przy założeniu wzrostu sprzedaży na poziomie celu inflacyjnego NBP (2,5%).

W 2020 dokonano sprzedaży udziałów spółki Relt Sp. z o.o., nie związanej z podstawową działalnością Grupy Famur.

Podstawowym miejscem prowadzenia działalności spółek prawa krajowego jest Polska. Podstawowym miejscem prowadzenia działalności spółek zagranicznych jest kraj ich siedziby.

26. Inne długoterminowe aktywa finansowe

26.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Inne długoterminowe aktywa finansowe ujmowane są udziały w spółkach niebędących spółkami zależnymi i stowarzyszonymi, zakupione bez zamiaru szybkiej odsprzedaży, wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. W przypadku braku możliwości dokonania wiarygodnej wyceny, aktywa ujmuje się w wartości nabycia.

W pozycji Inne długoterminowe aktywa finansowe ujmowana jest również długoterminowa część udzielonych pożyczek. Pożyczki przy początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Udzielone pożyczki wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

26.2. Zestawienie długoterminowych aktywów finansowych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
udziały	8	8
udzielona pożyczka	8	-
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe, razem	16	8

Dodatkowe informacje dotyczące udzielonych pożyczek zostały zamieszczone w nocie nr 29.

27. Zapasy

27.1. Wybrane zasady rachunkowości

Spółka ujmuje zapasy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Na koszty wytworzenia zapasów składają się koszty bezpośrednio związane z jednostką produkcji oraz systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetwarzania zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Rozchody materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody FIFO – „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”.

Dla rozchodów półfabrykatów i wyrobów gotowych stosuje się metodę szczegółowej identyfikacji ich kosztów.

Spółka dokonuje odpisów aktualizujących wartość zapasów, w przypadku ich uszkodzenia, całkowitej lub częściowej utraty przydatności oraz w przypadku spadku ich cen sprzedaży. Na dzień bilansowy dokonywana jest weryfikacja zalegających zapasów pod kątem utraty wartości. Utworzenie oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub jego rozwiązanie miało miejsce.

27.2. Wartość zapasów

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
materiały	85	103
półprodukty i produkty w toku	53	84
produkty gotowe	24	21
towary	2	2
Zapasy, razem	164	210

27.3. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Stan na początek okresu	34	28
utworzenie odpisu	18	27
wykorzystanie	-14	-20
rozwiązanie	-5	-1
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	33	34

28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

28.1. Wybrane zasady rachunkowości

W momencie początkowego ujęcia należności ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Spółka przeanalizowała ryzyko kredytowe przy użyciu uproszczonego modelu. Odpisy aktualizujące odnoszone są w rachunku zysków i strat. Różnicę pomiędzy utworzonymi a rozwiązanymi odpisami aktualizacyjnymi odnosi się odpowiednio w pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Należności finansowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione koszty operacyjne dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych.

28.2. Wartość należności krótkoterminowych oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
należności z tytułu dostaw i usług	487	783
pozostałe należności	6	14
rozliczenia międzyokresowe czynne	7	7
należności krótkoterminowe netto	500	804
odpisy aktualizujące	119	132
należności krótkoterminowe brutto	619	936

28.3. Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności krótkoterminowe

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Stan na początek okresu	132	122
zwiększenia	18	27
zmniejszenia	-31	-17
Stan na koniec okresu	119	132

28.4. Wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
ubezpieczenia	4	3
koszty kontraktów	2	3
inne	1	1
Rozliczenia międzyokresowe czynne razem	7	7

29. Inne krótkoterminowe aktywa finansowe

29.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Inne krótkoterminowe aktywa finansowe ujmowana jest krótkoterminowa część udzielonych pożyczek, tj. z terminem płatności do 12 miesięcy.

Pożyczki przy początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Udzielone pożyczki wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

29.2. Wartość udzielonych pożyczek

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
De Estate Sp. z o.o.	8	-
Primetech S.A.	6	7
Famago w upadłości Sp. z .o.o.	2	6
Famak S.A. (dawniej: Famur Famak S.A.)	-	22
Minine Equipment Finance Sp. z o.o.	-	5
OOO Famur (Rosja)	-	5
Udzielone pożyczki netto razem, z tego:	16	45
długoterminowe	8	-
krótkoterminowe	8	45
odpisy aktualizujące wartość pożyczek	208	217
Udzielone pożyczki brutto	224	262

W 2020 roku spółka Famak S.A. (dawniej: Famur Famak S.A.) spłaciła całość udzielonej pożyczki w kwocie 22 mln zł.

29.3. Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Odpis aktualizujący na początek okresu	217	207
utworzenie	3	11
rozwiązanie	-8	-1
wykorzystanie	-8	-
różnice kursowe z przeliczenia	4	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu	208	217

30. Środki pieniężne

30.1. Wybrane zasady rachunkowości

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Stanowią je środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz lokaty bankowe o terminie wymagalności do trzech miesięcy.

Wyrażone w walutach obcych środki pieniężne wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe odnosi się w przychody lub koszty finansowe.

31. Aktywa trwałe zakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży

31.1. Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa trwałe, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, dla których istnieje aktywny program znalezienia nabywcy oraz oczekuje się zakończenia planu sprzedaży w czasie jednego roku klasyfikuje się jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i zaprzestaje się ich amortyzacji.

Spółka wycenia składniki aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
nieruchomości	27	12
urządzenia i maszyny	4	-
udziały w spółkach zależnych	-	71
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży razem	31	83

W 2020 roku dokonano sprzedaży wszystkich nieruchomości wykazanych na dzień 31.12.2019 w kwocie 12 mln zł jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży. Zysk ze sprzedaży nieruchomości zakwalifikowanych jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w kwocie 4 mln zł ujęto w Pozostałych przychodach operacyjnych (nota nr 15).

Wzrost wartości nieruchomości zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w wysokości 18 mln zł wynikał z reklasyfikacji z pozycji środki trwałe, w związku z zamiarem ich sprzedaży, wynikającym z zamknięcia dwóch oddziałów produkcyjnych – w Rybniku i Piotrkowie Trybunalskim – w ramach działań optymalizujących procesy produkcyjne. Oczekuje się zbycia tych nieruchomości w okresie 12 miesięcy.

Wzrost wartości nieruchomości zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie 9 mln zł wynikał z reklasyfikacji z nieruchomości inwestycyjnych, w związku z podpisaniem umowy przedwstępnej na jej sprzedaż.

Zmniejszenie wartości udziałów w spółkach zależnych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży wynikało z:

- sprzedaży udziałów w Spółce K-Construction Sp. z o.o. (1 mln zł)
- reklasyfikacji udziałów w jednostce zależnej De Estate Sp. z o.o. (70 mln zł) do pozycji Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych.

32. Akcjonariusze spółki Famur S.A.

Wykaz akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% głosów przedstawia się następująco.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów na WZ	Udział (%)
TDJ Equity I Sp. z o.o.*	271 853 785	271 853 785	47,3%
Nationale-Nederlanden OFE*	61 799 000	61 799 000	10,8%
OFE PZU ŻŁOTA JESIEŃ	22 300 000	22 300 000	3,9%
FAMUR SA**	4 616	4 616	0,0%
Pozostali	218 805 811	218 805 811	38,1%
Razem	574 763 212	574 763 212	100%

*Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A. tj.: Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ("OFE") oraz Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny ("DFE")

** pośrednio przez spółki zależne

33. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy (akcyjny) wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale podstawowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji. Kapitał podstawowy zarówno na dzień 31 grudnia 2020 roku jak i na 31 grudnia 2019 roku został w całości opłacony.

Stan na 31.12.2020

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji w szt.
A	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	432 460 830
B	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	49 039 170
C	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	4 970 000
D	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	43 677 000
E	zwykłe imienne / nieuprzywilejowane	29 293 500
F	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	15 322 712
Liczba akcji razem w szt.		574 763 212
Kapitał podstawowy, razem w zł		5 747 632,12
Wartość nominalna jednej akcji w zł		0,01

	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Liczba akcji w szt.	574 763 212	574 763 212

34. Pozostałe kapitały

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Kapitał zapasowy	941	780
Kapitał rezerwowy	162	162
Kapitał z aktualizacji wyceny	-	3
Pozostałe kapitały, razem	1 103	945

Wartość kapitału zapasowego z emisji akcji serii B, C, D i E powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2020, jak również na 31 grudnia 2019 wynosił 547 mln zł.

35. Dywidenda

Dnia 29 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Famur S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu zysku netto za 2019 rok w całości na kapitał zapasowy.

Dnia 17 czerwca 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Famur S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy. Wartość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,53 zł (304 622 055,88 zł razem). Dzień dywidendy ustalono na 10 lipca 2019 r. a wypłatę zrealizowano 22 lipca 2019 r.

36. Rezerwy

36.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Spółka tworzy rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy na świadczenia pracownicze prezentowane są w podziale na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze, które obejmują głównie rezerwy na deputaty węglowe oraz rezerwy na premie i nagrody dla pracowników.

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami aktuarialnymi przez niezależnego aktuarusza. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, powoduje wykorzystanie rezerwy.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia w okresie gwarancji.

Ponadto Spółka zawiązuje rezerwy na pozostałe ryzyka, w tym na ryzyko podatkowe i ryzyka kar umownych.

36.2. Zestawienie rezerw

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Rezerwy długoterminowe, w tym:	27	31
Rezerwy na świadczenia pracownicze długoterminowe	19	25
Rezerwy na naprawy gwarancyjne długoterminowe	8	6
Rezerwy krótkoterminowe, w tym:	17	45
Rezerwy na świadczenia pracownicze	5	11
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	6	9
Rezerwy na kary	3	13
Rezerwa na ryzyko podatkowe	-	6
Rezerwa na pozostałe koszty	3	6
Rezerwy razem	44	76

36.3. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Podstawowe założenia przyjęte do wyceny aktuarialnej:

	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Oczekiwane tempo wzrostu wynagrodzeń	1,8%	2,50%
Stopa zwrotu z inwestycji	1,2%	2%
Współczynnik mobilności	13%	13%

Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze:

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020
stan na początek okresu	25
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	7
- rezerwy na świadczenia emerytalne	2
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	16
Zmiana Stanu	-6
zawiązanie	-
rozwiązanie	-6
stan na koniec okresu	19
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	5
- rezerwy na świadczenia emerytalne	2
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	12

Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze:

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020
stan na początek okresu	11
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	2
- rezerwy na świadczenia emerytalne	1
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	8
Zmiana Stanu	-6
zawiązanie	-
rozwiązanie	-3
wykorzystanie	-3
stan na koniec okresu	5
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	1
- rezerwy na świadczenia emerytalne	-
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	4

Poniżej przedstawiono uzgodnienie salda zobowiązań o zdefiniowanym świadczeniu, tj. rezerw z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych.

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na początek okresu	12	15
Koszt bieżących świadczeń	-	1
Zyski/straty aktuarialne z przeszacowania:	-1	-
Świadczenia wypłacone	-3	-4
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na koniec okresu	8	12

Analiza wrażliwości dla zmiany kluczowych założeń:

	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Stopa zwrotu z inwestycji +1% w stosunku do założenia	8	11
Stopa zwrotu z inwestycji -1% w stosunku do założenia	9	12
Stopa wzrostu płać +1% w stosunku do założenia	9	12
Stopa wzrostu płać -1% w stosunku do założenia	8	11

36.4. Pozostałe rezerwy

Zmiana stanu pozostałych rezerw długoterminowych:

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020
rezerwa na naprawy gwarancyjne - stan na początek okresu	6
zmiana stanu - zawiązanie	2
rezerwa na naprawy gwarancyjne - stan na koniec okresu	8

Zmiana stanu pozostałych rezerw krótkoterminowych:

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020
stan na początek okresu, w tym:	34
- gwarancje i reklamacje	9
- na ryzyko podatkowe	6
- na kary	13
- pozostałe	6
zmiana stanu, w tym:	-22
zawiązanie	3
rozwiązanie	-25
stan na koniec okresu, w tym:	12
- gwarancje i reklamacje	6
- na ryzyko podatkowe	-
- na kary	3
- pozostałe	3

W 2020 roku Spółka m.in. rozwiązała rezerwy w kwocie 9 mln zł w związku z przedawnieniem ewentualnych roszczeń na jakie rezerwa została ujęta oraz rezerwę w kwocie 6 mln zł na zobowiązania podatkowe, w związku z umorzeniem postępowania podatkowego, co szerzej zostało opisane w notcie nr 19.

37. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Spółka może zmienić kwotę dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Spółka monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty,

pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto.

Spółka zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Spółki nie ulega zmianie.

Struktura kapitałowa spółki obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty ujawnione, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom, w tym wyemitowane akcje i zysk zatrzymany.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego jak również na dzień bilansowy 31 grudnia 2020r. i 31 grudnia 2019r. Spółka spełnia wszelkie kowenanty z obowiązujących ją umów.

38. Zobowiązania finansowe

38.1. Zestawienie zobowiązań finansowych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
długoterminowe zobowiązania finansowe:	434	471
kredyty i pożyczki	2	-
obligacje	402	398
wykup wierzytelności	8	23
leasing	22	49
inne zobowiązania finansowe	-	1
krótkoterminowe zobowiązania finansowe:	56	539
kredyty i pożyczki	-	364
obligacje	-	110
wykup wierzytelności	35	47
leasing	21	18
Zobowiązania finansowe, razem	490	1 010

38.2. Uzgodnienie zobowiązań wynikających z działalności finansowej

w milionach złotych	Kredyty i pożyczki	Obligacje	Wykupy wierzytelności	Leasing	Razem zobowiązania finansowe
Stan na 01.01.2020	364	508	70	67	1 009
przepływy z działalności finansowej	-367	-116	21	-20	-482
zmiana wyceny	5	10	-	-	15
pozostałe zmiany bezgotówkowe	-	-	-48	-4	-52
Stan na 31.12.2020	2	402	43	43	490

w milionach złotych	Kredyty i pożyczki	Obligacje	Wykupy wierzytelności	Leasing	Razem zobowiązania finansowe
Stan na 01.01.2019	151	303	78	1	533
przepływy z działalności finansowej	217	193	-	-16	394
zmiana wyceny	6	13	-	-	19
pozostałe zmiany bezgotówkowe	-10	-1	-8	82	63
Stan na 31.12.2019	364	508	70	67	1 009

39. Kredyty, pożyczki i obligacje

39.1. Wybrane zasady rachunkowości

Kredyty i otrzymane pożyczki w momencie początkowego ujęcia ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązanie krótkoterminowe to ta część kredytu i odsetki, których płatność przypada w okresie do 12 miesięcy. Kredyt w rachunku bieżącym zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

39.2. Kredyty bankowe i pożyczki

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
niewykorzystane limity kredytowe	470	289

Wszystkie niewykorzystane limity kredytowe są kredytami zabezpieczonymi.

Oprocentowanie kredytów ma charakter zmienny, oparty o wskaźnik bazowy (np. Wibor, Libor, Euribor). Umowy kredytowe mają charakter wielowalutowy.

Oprocentowanie pożyczki ma charakter zmienny, oparty o wskaźnik Euribor. Pożyczka została udzielona w EUR.

39.3. Obligacje

Obligacje serii A

W styczniu 2016 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji zabezpieczonych transzę A o wartości nominalnej 108 milionów złotych. Obligacje były oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00038. Datą emisji Obligacji serii A był 12 stycznia 2016 r. Obligacje serii A zostały wykupione zgodnie z zakładaną datą wykupu 13 stycznia 2020r.

Obligacje serii B

W czerwcu 2019 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji transzę B o wartości nominalnej 200 milionów złotych. Obligacje te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00053. Datą emisji Obligacji serii B jest 27 czerwca 2019 r. Datą wykupu Obligacji serii B jest dzień 27 czerwca 2024 r.

Spółka zabezpiecza ryzyko stopy procentowej wykorzystując SWAP na stopę procentową (IRS). Informacja na temat wyceny tego instrumentu została ujęta w nocie nr 45.

39.4. Zabezpieczenie kredytów, pożyczek i obligacji

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
zabezpieczone	-	239
niezabezpieczone	404	633
Razem kredyty, pożyczki i obligacje	404	872

Powyższa tabela obejmuje kredyty, pożyczki i obligacje stanowiące zobowiązanie finansowe na dzień bilansowy.

40. Zobowiązania z tytułu wykupu wierzytelności

Spółka jest stroną umów, na mocy których sprzedała swoje wierzytelności do instytucji finansowych. Instytucjom tym przysługuje prawo regresu wobec Spółki, w przypadku braku spłaty przez wierzyciela. W ocenie Kierownictwa Spółka zachowuje zasadniczo całość ryzyk jak i korzyści wynikających z należności, będących przedmiotem wykupu w związku z czym nie zaprzestaje ujmowania przedmiotowych należności a transakcję sprzedaży wierzytelności ujmuje jako umowę o finansowanie, w wyniku czego rozpoznaje zobowiązanie

finansowe z tytułu otrzymanego wynagrodzenia od kupującego wierzytelność. Kierownictwo ocenia iż, ryzyko wystąpienia zdarzenia, pozwalającego instytucjom finansowym na skorzystania z prawa regresu jest niskie, na co również wskazuje dotychczasowa historia spłat sprzedanych wierzytelności.

Zobowiązania z tytułu wykupu wierzytelności momencie początkowego ujęcia ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

41. Zobowiązania leasingowe

41.1. Wybrane zasady rachunkowości

W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe obejmują opłaty stałe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, zmienne opłaty, które zależą od indeksu lub stawki oraz kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej. Opłaty leasingowe obejmują również cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć jej wykonanie przez Spółkę oraz płatności kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano możliwość wypowiedzenia leasingu przez Spółkę. Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stopy, są ujmowane jako koszty w okresie, w którym następuje zdarzenie lub warunek powodujący płatność.

Przy obliczaniu wartości bieżącej opłat leasingowych Spółka stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy w dniu rozpoczęcia leasingu, jeżeli stopy procentowej leasingu nie można z łatwością ustalić. Po dacie rozpoczęcia kwota zobowiązań z tytułu leasingu zostaje zwiększona w celu odzwierciedlenia odsetek i zmniejszona o dokonane płatności leasingowe. Ponadto wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu podlega ponownej wycenie w przypadku zmiany okresu leasingu, zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych lub zmiany osądu odnośnie zakupu aktywów bazowych.

Leasing krótkoterminowy i leasing aktywów o niskiej wartości

Spółka stosuje zwolnienie z ujmowania leasingu krótkoterminowego do swoich krótkoterminowych umów leasingu (tj. umów, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej od daty rozpoczęcia i nie zawiera opcji kupna). Spółka stosuje również zwolnienie w zakresie ujmowania leasingu aktywów o niskiej wartości w odniesieniu do leasingu o niskiej wartości. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Istotne osądy i szacunki przy określaniu okresu leasingu umów z opcjami przedłużenia

Spółka ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Spółka rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia leasingu (tj. w dniu, kiedy bazowy składnik aktywów jest dostępnym do użytkowania).

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wyceniane są według kosztu, pomniejszone o łączne odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu. Koszt aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę ujętych zobowiązań z tytułu leasingu, poniesionych początkowych kosztów bezpośrednich oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe. O ile Spółka nie ma wystarczającej pewności, że na koniec okresu leasingu uzyska tytuł własności przedmiotu leasingu, ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania lub okres leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają utracie wartości.

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości inwestycyjnych wyceniane są w wartości godziwej.

Spółka posiada umowy leasingu maszyn, pojazdów oraz posiada prawa wieczystego użytkowania gruntów.

41.2. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania leasingowe

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania					Zobowiązania z tytułu leasingu
Rzeczowe aktywa trwałe		Rzeczowe aktywa trwałe razem	Nieruchomości inwestycyjne	Prawo wieczystego użytkowania	
prawo wieczystego użytkowania	Maszyny, urządzenia i samochody				
na dzień 01.01.2020	14	37	51	16	66
zwiększenia	-	14	14	-	14
zmniejszenia	-4	-	-4	-16	-20
amortyzacja	-	-19	-19		
koszty z tytułu odsetek					1
opłaty z tytułu leasingu					-18
na dzień 31.12.2020	10	32	42	-	43

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania					Zobowiązania z tytułu leasingu
Rzeczowe aktywa trwałe		Rzeczowe aktywa trwałe razem	Nieruchomości inwestycyjne	Prawo wieczystego użytkowania	
prawo wieczystego użytkowania	maszyny i urządzenia				
na dzień 01.01.2019	15	19	34	24	58
zwiększenia	-	32	32	1	33
zmniejszenia	-1	-	-1	-9	-10
amortyzacja	-	-14	-14		
koszty z tytułu odsetek					1
opłaty z tytułu leasingu					-16
na dzień 31.12.2019	14	37	51	16	66

41.3. Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu leasingu

w milionach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
amortyzacja aktywów z tytułu prawa do korzystania z aktywów	19	14
koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	1	1
Całkowita kwota ujęta w rachunku zysków i strat	20	15

Koszty związane z leasingami aktywów o niskiej wartości, a także koszty związane z leasingami krótkoterminowymi, poniesione w 2020 roku oraz w okresie porównawczym, były nieistotne.

42. Zobowiązania handlowe i pozostałe

42.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania w momencie początkowego ujęcia ujmuje się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Otrzymane zaliczki wyceniane są według kosztu historycznego. Jako pozycje niepieniężne, zaliczki wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany okres rozliczeniowy, zgodnie z zasadą współmierności.

Przychody przyszłych okresów obejmują w szczególności równowartość otrzymanych od kontrahentów środków - takich jak dotacje i poręczenia - których rozliczenie nastąpi w przyszłych okresach.

Dotacje to środki, które Spółka otrzymała w latach 2010-2012 jako dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w związku z realizacją inwestycji obejmującej rozbudowę oraz modernizację istniejącego przedsiębiorstwa.

Otrzymane dotacje dotyczą sfinansowania aktywów podlegających amortyzacji i podlegają rozliczeniu poprzez korektę zmniejszenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych dofinansowanych dotacją.

42.2. Zestawienie zobowiązań handlowych i pozostałych

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	89	191
zobowiązania z tytułu podatku VAT	17	13
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9	11
zobowiązania z tytułu podatków od wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych	12	17
wycena instrumentów finansowych	11	-
pozostałe zobowiązania	9	11
otrzymane zaliczki	87	50
rozliczenia międzyokresowe bierne	8	11
przychody przyszłych okresów	10	14
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe, razem	252	318

42.3. Rozliczenia międzyokresowe bierne

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
rezerwa urlopowa	4	6
przewidywane koszty kontraktów	4	5
Rozliczenia międzyokresowe bierne, razem	8	11

42.4. Przychody przyszłych okresów

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
dotacja	9	9
poręczenie	1	1
pozostałe	-	4
Przychody przyszłych okresów, razem	10	14

43. Zabezpieczenia na majątku Spółki

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Zabezpieczenie na nieruchomościach	81	70

44. Zobowiązania warunkowe

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
udzielone gwarancje przetargowe	10	9
udzielone gwarancje dobrego wykonania kontraktu	63	75
pozostałe gwarancje	68	20
poręczenie i weksle na rzecz instytucji finansowych	-	2
Zobowiązania warunkowe razem	141	106

45. Instrumenty finansowe

45.1. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Otrzymane pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny, oparty na stopach rynkowych charakter ich oprocentowania.

Instrumenty finansowe typu swap na stopę procentową (zwany dalej IRS) są ujmowane początkowo według wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne, a następnie na każdy dzień bilansowy według wartości godziwej, przy czym efekt wyceny ujmowany jest na bieżąco w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych typu forward zabezpieczających kursy walut jest oszacowana dla składnika aktywów na poziomie 2 jako dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu dla danego składnika. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward w oparciu o uzyskany kurs wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego. Instrumenty finansowe mają określony (umowny) termin i dlatego podlegają wycenie na każdy okres sprawozdawczy. Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Objęte są nią kontrakty forward, które zgodnie z przyjętymi zasadami są efektywne.

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

W 2020 roku ani w 2019 roku nie wystąpiły transfery pomiędzy stopniami hierarchii wyceny według wartości godziwej.

45.2. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej w podziale na klasy

Stan na 31.12.2020 Klasy instrumentów finansowych	Hierarchia wartości godziwej		
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne (wycena), w tym:	-	-11	-
aktywa	-	-	-
zobowiązania	-	11	-

Stan na 31.12.2019 Klasy instrumentów finansowych	Hierarchia wartości godziwej		
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne (wycena), w tym:	-	1	-
aktywa	-	1	-
zobowiązania	-	-	-

45.3. Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Planowana data realizacji	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg kursu terminowego	Wartość rynkowa transakcji zabezpieczających (odpowiadająca wartości godziwej)	Zabezpieczane ryzyko
na dzień 31.12.2020				
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2021	36	37	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2021	22	23	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	III kwartał 2021	3	3	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż RUB	I kwartał 2021	32	28	ryzyko walutowe
IRS	II kwartał 2024	200	210	ryzyko stopy procentowej
na dzień 31.12.2019				
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2020	222	216	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2020	60	58	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2020	33	32	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2020	10	10	ryzyko walutowe
IRS	I kwartał 2020	108	108	ryzyko stopy procentowej
IRS	II kwartał 2024	200	201	ryzyko stopy procentowej

Strategia zabezpieczeń Spółki instrumentami forward polega na zabezpieczaniu ryzyka kursowego związanego z wysoce prawdopodobnymi przewidywanymi lub zakontraktowanymi przepływami pieniężnymi, jak również z przepływami pieniężnymi wynikającymi z pozycji pieniężnych denominowanych w walutach obcych. Zabezpieczeniu podlega ustalona indywidualnie dla każdego planowanego lub zawartego kontraktu część planowanych wpływów ze sprzedaży w walucie, w kwocie i terminach planowanych wpływów zawartych w negocjowanym lub podpisanym kontrakcie. Część wpływów podlegająca zabezpieczeniu jest ustalana poprzez odjęcie od całkowitych planowanych wpływów przewidywanych wypływów w walucie obcej (część zabezpieczana w sposób naturalny).

Instrument IRS to swap na stopę procentową, zabezpieczający ryzyko stopy procentowej dla wyemitowanych obligacji serii B.

45.4. Instrumenty finansowe w podziale na kategorie bilansowe

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	501	805
pozostałe aktywa finansowe	24	53
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	557	528
Razem aktywa finansowe	1 082	1 386
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	252	318
inne zobowiązania finansowe	490	1 010
Razem zobowiązania finansowe	742	1 328

46. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową Spółki ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem, a w szczególności:

- ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
- ryzyka płynności – ryzyko, że Spółka napotka trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
- ryzyka rynkowego – ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe

Główne ryzyko Spółki związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi (ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe) oraz z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów o pożyczek (ryzyko stopy procentowej).

Spółka dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego.

46.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Zgodnie z MSSF 7 jednostki dokonują analizy poszczególnych pozycji aktywów narażonych na ryzyko kredytowe tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu leasingu, pożyczki udzielone, środki pieniężne. Ryzyko kredytowe wynika z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności bądź spłaty udzielonych pożyczek.

Spółka na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora górniczego i w stosunku do tych należności, w tym także należności z tytułu leasingu występuje największa koncentracja ryzyka.

Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe (akredytywa, gwarancje bankowe), co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.

Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Spółka wyceniła ryzyko kredytowe przy użyciu uproszczonego modelu. Stan odpisów aktualizujących wartość należności oraz zmianę ich stanu zaprezentowano w nocie nr 28. Spółka nie odnotowała wzrostu ryzyka kredytowego. W 2020 dokonano rozwiązania odpisu na oczekiwane straty kredytowe w kwocie 6 mln zł, ujęte w odrębnej linii rachunku zysków i strat.

46.2. Struktura wiekowa należności finansowych

w milionach złotych	Wartość nominalna	Przeterminowane, które nie utraciły wartości	Nieprzeterminowane, z terminem płatności:	
			do roku	od roku do 5 lat
Stan na 31.12.2020				
należności z tytułu dostaw i usług	487	78	396	13
pozostałe należności	7	3	3	1
pozostałe należności finansowe - udzielone pożyczki	16	2	6	8
Razem	510	83	405	22

w milionach złotych	Wartość nominalna	Przeterminowane, które nie utraciły wartości	Nieprzeterminowane, z terminem płatności:	
			do roku	od roku do 5 lat
Stan na 31.12.2019				
należności z tytułu dostaw i usług	783	14	742	27
pozostałe należności	15	1	12	2
pozostałe należności finansowe - udzielone pożyczki	45	6	39	-
Razem	843	21	793	29

46.3. Ryzyko związane z płynnością

Spółka narażona jest na to ryzyko w przypadku gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Spółka zabezpiecza się przed trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykl rotacji należności i zobowiązań oraz system przedpłat. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

46.4. Struktura wiekowa zobowiązań finansowych

w milionach złotych	Suma zobowiązań finansowych niezdyktowanych	Zobowiązania wymagalne w okresie:		
		do roku	od roku do 3 lat	powyżej 3 lat
Stan na 31.12.2020				
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	147	145	2	-
zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	2	-	2	-
obligacje	420	-	200	220
wykup wierzytelności	43	35	8	-
zobowiązania leasingowe	58	21	12	25
Razem	670	201	224	245

w milionach złotych	Suma zobowiązań finansowych niezdyktowanych	Zobowiązania wymagalne w okresie:		
		do roku	od roku do 3 lat	powyżej 3 lat
Stan na 31.12.2019				
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	243	240	3	-
zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	364	364	-	-
obligacje	550	122	208	220
wykup wierzytelności	70	47	23	-
zobowiązania leasingowe	112	18	22	72
Razem	1 339	791	256	292

46.5. Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Stan na 31.12.2020	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN		Inne waluty/PLN	
			wpływ na wynik zmiany kursu		wpływ na wynik zmiany kursu	
			+10%	-10%	+10%	-10%
w milionach złotych						
Pozycja w sprawozdaniu finansowym						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	557	15	1	-1	1	-1
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	493	126	9	-9	4	-4
Inne należności finansowe	16	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	147	15	-1	1	-1	1
Inne zobowiązania finansowe	490	2	-	-	-	-
Wpływ na wynik brutto			9	-9	4	-4

Stan na 31.12.2019	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN		Inne waluty/PLN	
			wpływ na wynik zmiany kursu		wpływ na wynik zmiany kursu	
			+10%	-10%	+10%	-10%
w milionach złotych						
Pozycja w sprawozdaniu finansowym						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	528	120	12	-12	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	793	113	11	-11	2	-2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-203	-19	-2	2	-	-
Inne zobowiązania finansowe	-1 010	-	-	-	-	-
Wpływ na wynik			21	-21	2	-2

46.6. Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

w milionach złotych	31.12.2020	wpływ na	
		wynik +1%	wynik -1%
udzielone pożyczki	16	-	-
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	557	6	-6
zobowiązania leasingowe	43	-	-
kredyty, pożyczki, obligacje, wykup wierzytelności	447	-4	4
Razem wpływ na wynik brutto		2	-2

w milionach złotych	31.12.2019	wpływ na	
		wynik +1%	wynik -1%
udzielone pożyczki	45	-	-
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	528	5	-5
zobowiązania leasingowe	67	-1	1
kredyty, pożyczki, obligacje, wykup wierzytelności	942	-9	9
Razem wpływ na wynik brutto		-5	5

47. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

za okres od 01.01.2020 do 31.12.2020	przychody ze sprzedaży i pozostałe	przychody finansowe	wynik ze sprzedaży środków trwałych	zakup materiałów w i usług i pozostałe koszty	koszty finansowe	zakup środków trwałych
jednostki zależne	95	5	-	39	5	2
jednostki stowarzyszone	7	1	-	7	-	-
pozostałe jednostki powiązane	1	4	-	41	-	-
spółka dominująca TDJ Equity I Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-

za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	przychody ze sprzedaży i pozostałe	przychody finansowe	wynik ze sprzedaży środków trwałych	zakup materiałów w i usług	koszty finansowe	zakup środków trwałych
jednostki zależne	76	23	2	80	11	-
jednostki stowarzyszone	-	1	-	-	-	-
pozostałe jednostki powiązane	1	1	-	107	-	-
spółka dominująca TDJ Equity I Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-

stan na 31.12.2020	należności	pożyczki udzielone	zobowiązania	pożyczki zaciągnięte
jednostki zależne	55	14	24	2
jednostki stowarzyszone	3	-	2	-
pozostałe jednostki powiązane	1	-	9	29
spółka dominująca TDJ Equity I Sp. z o.o.	-	-	-	-

Zaciągnięte pożyczki od jednostek powiązanych są niezabezpieczone.

Zabezpieczeniem udzielonych pożyczek jest weksel własny in blanco oraz zastaw na udziałach.

W 2020 roku rozwiązano odpisy aktualizujące z tytułu pożyczek udzielonych spółkom zależnym w kwocie 9 mln zł w związku z ich spłatą. Łączna kwota odpisów aktualizujących należności od jednostek zależnych na dzień 31.12.2020r. wynosiła 26 mln zł (43 mln zł na dzień 31.12.2019r.).

Na dzień 31.12.2020 wartość zobowiązań pozabilansowych z tytułu gwarancji i poręczeń za jednostki stowarzyszone wynosiła 29 mln zł („0” na dzień 31.12.2019), a za jednostki zależne 20 mln zł (51 mln zł na dzień 31.12.2019).

stan na 31.12.2019	należności	pożyczki udzielone	zobowiązania	pożyczki zaciągnięte
jednostki zależne	27	33	35	234
jednostki stowarzyszone	-	-	-	-
pozostałe jednostki powiązane	1	5	9	17
spółka dominująca TDJ Equity I Sp. z o.o.	-	-	-	-

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są zawierane wyłącznie na zasadach rynkowych.

48. Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej miały charakter świadczeń krótkoterminowych.

Wysokość wynagrodzenia netto za rok 2020 zaprezentowano tabelach poniżej.

w tysiącach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020
Mirośław Bendzera	564
Beata Zawiszowska	420
Dawid Gruszczyk	380
Adam Toborek	425
Tomasz Jakubowski	411
Ireneusz Kazimierski	93
Razem	2 293

w tysiącach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020
Domogała Tomasz	5
Kisiel Czesław	5
Jacek Leonkiewicz	9
Dorota Wyjadłowska	9
Magdalena Zajączkowska - Ejsymont	5
Tomasz Kruk	10
Razem	43

49. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Spółka FAMUR S.A. zawarła w dniu 4 lutego 2020 roku umowę na badanie i przegląd sprawozdań z BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. , z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000729684, Wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 3355 (prowadzoną przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego). Wynagrodzenie dla podmiotu badającego księgi FAMUR S.A. za rok 2020 wynosi łącznie 215 000,- zł netto, w tym:

- 70 000,00 zł netto za przegląd skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania FAMUR S.A. i przegląd skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR,
- 145 000,00 zł netto - za roczne badanie jednostkowego sprawozdania spółki FAMUR S.A. i za roczne badanie skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR.

50. Analiza wpływu pandemii COVID-19 na aktywa i zobowiązania Spółki

Dynamika i zasięg rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w Polsce oraz na świecie, a także związane z tym działania prewencyjne wprowadzane przez poszczególne kraje, wpłynęły na każdy aspekt życia gospodarczego. W szczególności, w okresie marzec – lipiec 2020 roku Spółka musiała zminimalizować ryzyko zakłócenia ciągłości operacyjnej oraz ograniczyć negatywne finansowe skutki zawieszania wykonywania części umów przez niektórych kontrahentów krajowych. Działania podjęte w celu zapewnienia ciągłości operacyjnej zostały szczegółowo opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności FAMUR S.A. oraz Grupy Kapitałowej FAMUR za rok 2020 w Rozdziale: „Czynniki istotne dla rozwoju Grupy FAMUR”. W rozdziale tym opisano ponadto analizę wpływu pandemii COVID-19 na główne czynniki ryzyka i niepewności.

Poniżej opisano zdarzenia, jakie miały miejsce w Spółce, które wiązały się z trwającą pandemią COVID-19:

- Powołując się na stan siły wyższej, w następstwie pandemii COVID-19, część kontrahentów krajowych w okresie 2 kwartału 2020 r. informowało Emitenta o czasowym zawieszeniu wykonywania wybranych umów na dzierżawy kombajnów. W zależności od kontrahenta wskazywany okres zawieszenia dzierżaw obejmował okres jednego

miesiąca, jednego dnia w tygodniu przez okres trzech miesięcy lub bezterminowego zawieszenia. Na stan siły wyższej powołały się m.in. PGG, JSW, Węglkoksi i Tauron.

- W kwietniu 2020 roku Spółka podpisała ze Stroną Społeczną porozumienia w sprawie zastosowania rozwiązań przewidzianych ustawą o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, o obniżeniu czasu pracy o 20%, a tym samym obniżeniu wynagrodzeń o 20% w okresie od 1 maja do 31 lipca 2020r. W wyniku ubiegania się o wsparcie z ramienia rządowej tarczy antykryzysowej Spółka otrzymała w 2020r dotacje w kwocie 13 mln zł, stanowiących dopłatę do wynagrodzeń za maj, czerwiec i lipiec.

- Globalny kryzys COVID-19, kontynuacja trendu spadkowego na światowych rynkach cen węgla, a dodatkowo oczekiwana reorganizacji polskiego górnictwa węgla kamiennego w Polsce, powodując znaczące redukcje zamówień przez kopalnie na nowe maszyny i urządzenia. Dążąc do dostosowania struktury organizacyjnej do aktualnej sytuacji rynkowej, a także optymalnego wykorzystania mocy produkcyjnych oraz kompetencji technologicznych, w 2020 roku dokonano zamknięcia dwóch oddziałów produkcyjnych – w Rybniku oraz w Piotrkowie Trybunalskim, przenosząc produkcję wyrobów do pozostałych oddziałów. Ponadto, dokonano zwolnień grupowych w obszarze centralnych funkcji wsparcia. Koszty restrukturyzacji związane są ze zwolnieniami grupowymi wynikającymi z likwidacji oddziałów z optymalizacją centralnych funkcji wsparcia wyniosły 11 mln zł i zostały ujęte w pozycji Pozostałych kosztów operacyjnych rachunku zysków i strat.

- W lutym 2021 roku Spółka otrzymała pismo od kontrahenta o przesunięciu terminu realizacji umowy na okres minimum 6 miesięcy, na skutek pandemii COVID-19. Pierwotny termin realizacji kontraktu przypadał na IV kwartał 2021 roku.

Spółka na bieżąco weryfikuje swoje budżety i prognozy i uwzględnia w nich aktualną sytuację ekonomiczną spowodowaną epidemią COVID-19. Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości opisane w odpowiedniej notcie, w wyniku których nie zaistniała konieczność zawiązywania dodatkowych odpisów na aktywa Spółki i rezerw na jej zobowiązania.

Spółka przeprowadziła analizę oczekiwanych strat kredytowych w oparciu a weryfikację sytuacji finansowej jej największych klientów oraz strukturę wiekową należności. W wyniku tych działań wskaźnik oczekiwanych strat kredytowych na należności nie uległ istotnej zmianie w stosunku do 31 grudnia 2019 roku. Spółka nie odnotowała problemów ze ściągalsnością należności wykraczających poza dotychczasowy ich poziom. Spółka na bieżąco analizuje informacje o swoich istotnych kontrahentach, jak również ogólną sytuację rynkową i bieżącą spłatę należności. W przypadku zaistnienia dodatkowych przesłanek lub pogorszenia się sytuacji Spółka dokona aktualizacji przyjętych szacunków oraz kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych w przyszłości.

Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego sytuacja finansowa Spółki jest stabilna. Spółka nie identyfikuje problemów płynnościowych, jak również ryzyka niewywiązania się z umów kredytowych i innych umów o finansowanie. Spółka nie widzi zagrożenia finansowania swojej bieżącej działalności oraz założonych projektów inwestycyjnych. Informację o dostępnym finansowaniu i limitach kredytowych Spółka przedstawiła w odpowiedniej notcie.

51. Zdarzenia po dniu bilansowym

W lutym 2021 r Zarząd Spółki podjął uchwałę o rozpoczęciu likwidacji Oddziału Systemy Ścianowe Hydraulika w Zabrze. Rezerwy z tytułu restrukturyzacji w związku z zamknięciem Oddziału zostaną ujęte w sprawozdaniu finansowym za I kwartał 2021 roku i według szacunków nie będą miały istotnego wpływu na to sprawozdanie.

W lutym 2021 roku Spółka otrzymała pismo od kontrahenta o przesunięciu terminu realizacji umowy na dostawę sprzętu o wartości 20 mln EUR, na okres minimum 6 miesięcy, na skutek pandemii COVID-19. Pierwotny termin realizacji kontraktu przypadał na IV kwartał 2021 roku.

Katowice, dnia 29.03.2021r.

.....

**Podpis osoby odpowiedzialnej
za sporządzenie sprawozdania finansowego**
Alina Mazurczyk – Główny Księgowy

Podpisy członków Zarządu Famur S.A.

Mirosław Bendzera

Beata Zawiszowska

Dawid Gruszczyk

Tomasz Jakubowski

Adam Toborek

Ireneusz Kazimierski

Podpisy złożone elektronicznie